

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonał waloryzacji emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej M. T. od 1 marca 2020 r. przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji 103,56 % i ustalając jej wysokość łącznie na kwotę 3.215,47 zł (suma emerytury z FUS w kwocie 2.812,99 zł i okresowej emerytury kapitałowej w kwocie 402,48 zł).

/decyzja – k. 48-49 odw. plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 22 maja 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku M. T. z dnia 29 kwietnia 2020 r. o ponowne ustalenie emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych przeliczył wysokość okresowej emerytury kapitałowej od 1 marca 2020 r., tj. od nabycia uprawnień. Wysokość okresowej emerytury kapitałowej stanowi iloraz kwoty środków, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na subkoncie, ustalonych na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości okresowej emerytury kapitałowej (97.551,40 zł) i średniego dalszego trwania życia dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia tego wniosku (233,40 m-cy).

Okresowa emerytura kapitałowa w nowej wysokości wynosi 417,96 zł.

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygaśnie z dniem 1 lutego 2022 r., tj. z dniem poprzedzającym wiek, o którym mowa w 7 ust. 2 ustawy o emeryturach kapitałowych, chyba że prawo do tej emerytury wygaśnie wcześniej.

/decyzja – k. 46-47 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 22 maja 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku M. T. z dnia 29 kwietnia 2020 r. o ponowne ustalenie emerytury na podstawie art. 108 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeliczył emeryturę z FUS i okresową emeryturę kapitałową od 1 marca 2020 r., tj. od nabycia uprawnień. Emeryturę ustaloną w kwocie 2.812,99 zł zwiększono o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji (9.085,64 zł), przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku ubezpieczonej w dniu złożenia tego wniosku, tj. w dniu 14 marca 2020 r. (233,40 m-cy).

Po ponownym ustaleniu wysokość emerytury wyniosła:

$2.812,99 \text{ zł} + (9.085,64 \text{ zł} / 233,40) = 2.851,92 \text{ zł}.$

Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 417,96 zł.

Emerytura z FUS oraz okresowa emerytura kapitałowa wynoszą 3.269,88 zł.

/decyzja – k. 44-45 odw. plik II akt ZUS/

Odwołania od w/w decyzji złożyła ubezpieczona M. T. w dniu 10 czerwca 2020 r. oraz wniosła o ich zmianę i uwzględnienie przy wyliczaniu wysokości emerytury wynagrodzeń za okres listopad 1977 r. - grudzień 1979 r., w miejsce przyjętych w tym okresie wynagrodzeń minimalnych (omyłkowo wnioskodawczyni wskazała jedynie 1977 r.).

/odwołania – k. 3, k. 3 akt VIII U 1669/20, k. 3 akt VIII U 1670/20, koperty – k. 4, k. 4 akt VIII U 1669/20, k. 4 akt VIII U 1570/20/

W odpowiedzi na odwołania z dnia 29 lipca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołań od obu decyzji z dnia 22 maja 2020 r. i o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 1 marca 2020 r. wobec przekroczenia terminu do jego wniesienia, podtrzymując dotychczasową argumentację. Dodatkowo wskazał, że do podstawy wymiaru kapitału początkowego decyzją z dnia 8 marca 2019 r. przyjął wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni za lata 1977-1979 na podstawie dołączonych przez nią angaży, co nie wpłynęło jednak na zmianę wysokości kapitału bowiem najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału nadal obejmował lata 1989 – 1998.

/odpowiedzi na odwołania – k. 5 – 6, 5-6 akt VIII U 1669/20, k. 5-6 akt VIII U 1670/20/

Postanowieniami z dnia 3 sierpnia 2020 r. Sąd połączył sprawy o sygn. akt VIII U 1669/20 i VIII U 1670/20 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą niniejszą

/postanowienia k. 8 VIII U 1669/20, k. 8 akt VIII U 1670/20/

Na rozprawie w dniu 16 grudnia 2020 r. wnioskodawczyni poparła odwołania. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań.

/stanowiska 00:01:57, 00:26:08 – płyta CD k. 13/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni M. T. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

W dniu 30 lipca 2003 r. odwołująca złożyła wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

/wniosek – k. 1 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 17 maja 2004 r. (...) Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy M. T. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1998 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 107,67 %, co zostało pomnożone przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 1.314,53 zł. Przyjęto łącznie 19 lat i 12 dni, tj. 228 miesięcy okresów składkowych oraz 2 lata, 1 miesiąc i 23 dni, tj. 25 miesięcy okresów nieskładkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 77,46 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osoby w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 119.307,65 zł.

Za okres zatrudnienia od 2 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1979 r. przyjęto wynagrodzenia minimalne.

/decyzja k. 20-21 plik I akt ZUS, obliczenie wskaźnika – k. 22 plik I akt ZUS, wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego – k. 18 - 19 plik I akt ZUS, wykaz – k. 24 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 1 sierpnia 2017 r. ZUS I Oddział w Ł. w związku z realizacją ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS ponownie ustalił kapitał początkowy Marii Tałajko na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1.314,53 zł ustaloną w poprzedniej decyzji z dnia 17 maja 2004 r. Przyjęto łącznie 19 lat i 12 dni, tj. 228 miesięcy okresów składkowych oraz 2 lata, 1 miesiąc i 23 dni, tj. 25 miesięcy okresów nieskładkowych (w tym 2 miesiące i 1 dzień okresów nieskładkowych oraz 1 rok, 11 miesięcy i 22 dni z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem (dziećmi) – okresy opieki przeliczono przy zastosowaniu przelicznika 1,3 % za każdy rok). Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia

31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 77,79 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osoby w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 122.668,37 zł.

/decyzja - k. 25-26 plik I akt ZUS, obliczenie wskaźnika – k. 25 plik I akt ZUS, wykaz – k. 24 plik I akt ZUS/

W dniu 4 sierpnia 2017 r. odwołująca złożyła wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego.

/wniosek – k. 27-27 odw. plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 26 września 2017 r. ZUS I Oddział w Ł. ponownie ustalił kapitał początkowy M. T. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1.314,53 zł ustaloną w poprzedniej decyzji z dnia 1 sierpnia 2017 r. Przyjęto łącznie 19 lat i 12 dni, tj. 228 miesięcy okresów składkowych oraz 2 lata, 1 miesiąc i 23 dni, tj. 25 miesięcy okresów nieskładkowych (w tym 2 miesiące i 1 dzień okresów nieskładkowych oraz 1 rok, 11 miesięcy i 22 dni z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem (dziećmi)). Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 77,79 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osoby w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 122.668,37 zł.

/decyzja - k. 30-31 plik I akt ZUS, wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego – k. 29-29 odw. plik I akt ZUS/

W dniu 4 października 2017 r. odwołująca złożyła wniosek o przyznanie emerytury.

/wniosek – k. 1-6 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 26 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku M. T. z dnia 4 października 2017 r. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych ustalił okresową emeryturę kapitałową od 1 października 2017 r., tj. od nabycia uprawnień do emerytury z FUS. Wysokość okresowej emerytury kapitałowej stanowi iloraz kwoty środków, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na subkoncie, ustalonych na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano okresową emeryturę kapitałową (92.264,78 zł) i średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, tj. wieku 60 lat i 8 m-cy (253,60 m-cy).

Okresowa emerytura kapitałowa w nowej wysokości wynosi 363,82 zł.

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygaśnie z dniem 1 lutego 2022 r., tj. z dniem poprzedzającym wiek, o którym mowa w 7 ust. 2 ustawy o emeryturach kapitałowych, chyba że prawo do tej emerytury wygaśnie wcześniej.

/decyzja – k. 13-14 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 26 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 4 października 2017 r. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał M. T. emeryturę od 1 października 2017 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne (189.892,02 zł) oraz kapitału początkowego (458.162,49 zł) z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (253,60 miesięcy). Emerytura wyliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej wyniosła = 2.555,42 zł brutto $[(189.892,02 \text{ zł} + 458.162,49 \text{ zł}) : 253,60 = 2.555,42 \text{ zł}]$.

Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 363,82 zł.

Emerytura z FUS oraz okresowa emerytura kapitałowa wynoszą 2.919,24 zł.

/decyzja - k. 11-12 odw. plik II akt ZUS/

W dniu 15 stycznia 2019 r. odwołująca złożyła wniosek o przeliczenie emerytury.

/wniosek – k. 19, koperta – k. 21 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 14 lutego 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku M. T. z dnia 15 stycznia 2019 r. ustalił ponownie wysokość okresowej emerytury kapitałową od 1 stycznia 2019 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość okresowej emerytury kapitałowej stanowi iloraz kwoty środków, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na subkoncie, ustalonych na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości okresowej emerytury kapitałowej (92.529,56 zł) i średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku danego ubezpieczonego złożenia tego wniosku (244,90 m-cy).

Okresowa emerytura kapitałowa w nowej wysokości wynosi 377,83 zł.

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygaśnie z dniem 1 lutego 2022 r., tj. z dniem poprzedzającym wiek, o którym mowa w 7 ust. 2 ustawy o emeryturach kapitałowych, chyba że prawo do tej emerytury wygaśnie wcześniej.

/decyzja – k. 22-23 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 14 lutego 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku M. T. z dnia 15 stycznia 2019 r. na podstawie art. 108 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeliczył emeryturę z FUS i okresową emeryturę kapitałową od 1 stycznia 2019 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Emeryturę ustaloną w kwocie 2.631,57 zł zwiększono o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji (2.249,86 zł), przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku ubezpieczonej w dniu złożenia tego wniosku, tj. w dniu 15 stycznia 2019 r. (244,90 m-cy).

Po ponownym ustaleniu wysokość emerytury wyniosła:

$2.631,57 \text{ zł} + ((2.249,86 \text{ zł}) / (244,90)) = 2.640,76 \text{ zł}$.

Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 377,83 zł.

Emerytura z FUS oraz okresowa emerytura kapitałowa wynoszą 3.018,59 zł.

/decyzja – k. 24-25 odw. plik II akt ZUS/

W dniu 14 lutego 2019 r. odwołująca złożyła wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego i emerytury, wnosząc o uwzględnienie wynagrodzenia za okres zatrudnienia od 2 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1979 r. na podstawie przedłożonych nią angaży.

/wniosek – k. 26, koperta – k. 32 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 1 marca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonał waloryzacji emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej M. T. od 1 marca 2019 r. przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji 102,86 % i ustalając jej wysokość łącznie na kwotę 3.104,93 zł (suma emerytury z FUS w kwocie 2.716,29 zł i okresowej emerytury kapitałowej w kwocie 388,64 zł).

/decyzja – k. 32-34 odw. plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 8 marca 2019 r. ZUS I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 lutego 2019 r. ponownie ustalił kapitał początkowy M. T. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1.314,53 zł ustaloną w poprzedniej decyzji z dnia 26 września 2017 r. Przyjęto łącznie 19 lat i 12 dni, tj. 228 miesięcy okresów składkowych oraz 2 lata, 1 miesiąc i 23 dni, tj. 25 miesięcy okresów nieskładkowych (w tym 2 miesiące i 1 dzień okresów nieskładkowych oraz 1 rok, 11 miesięcy i 22 dni z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem (dziećmi)). Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 77,79 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osoby w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 122.668,37 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że wynagrodzenia za okres zatrudnienia od 2 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1979 r. uwzględnione na podstawie przedłożonych angaży pozostają bez wpływu na wysokość kapitału początkowego. Analiza wykazała, iż nadal najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru pozostaje wyliczony z lat 1989-1998.

/decyzja - k. 34-35 plik I akt ZUS, wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego – k. 33-33 odw. plik I akt ZUS/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto:

- w 1989 r. – 1.940.304,00 zł, wwpw 78,20 %,
- w 1990 r. – 9.593.179,00 zł, wwpw 77, 64 %,
- w 1991 r. – 19.622.950,00 zł, wwpw 92,39 %,
- w 1992 r. – 36.094.200,00 zł, wwpw 102,48 %,
- w 1993 r. – 53.228.100,00 zł, wwpw 111,03 %,
- w 1994 r. – 72.070.200,00 zł, wwpw 112,72 %,
- w 1995 r. – 9.207,91 zł, wwpw 109,21 %,
- w 1996 r. – 12.616,58 zł, wwpw 120,43 %,
- w 1997 r. – 17.197,95 zł, wwpw 134,96 %,
- w 1998 r. – 20.471,82 zł, wwpw 137,64 %.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 107, 67 %.

/obliczenie wskaźnika – k. 22 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 8 marca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. T. przeliczenia emerytury na podstawie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu wskazał, że wynagrodzenia za okres zatrudnienia od 2 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1979 r. uwzględnione na podstawie przedłożonych angaży pozostają bez wpływu na wysokość kapitału początkowego a tym samym na wysokość emerytury.

/decyzja – k. 35 plik II akt ZUS/

W dniu 29 kwietnia 2020 r. odwołująca złożyła wniosek o przeliczenie emerytury, wnosząc o doliczenie składek zewidencjonowanych na koncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji.

/wniosek – k. 42, koperta – k. 43 plik II akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych ZUS załączonych do akt sprawy. Dokumentom zgromadzonym w aktach ZUS Sąd przyznał w pełni walor wiarygodności uznając, że są one rzetelne, kompletne i mogą stanowić podstawę ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołania jako niezasadne podlegają oddaleniu.

Wstępnego wskazania wymaga, że ostatecznie ZUS nie wnosił o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 1 marca 2020 r. lecz o jego oddalenie.

Stosownie do art. 173 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2020 r. poz. 53 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy na dzień wejścia w życie ustawy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2).

Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przepis ust. 2 art. 174 stanowi, że przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2, to jest w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne

i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 i 5 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz

- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Natomiast stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Stosownie do art. 25 analizowanej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę - art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4). Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (ust. 6).

Emerytura na tzw. starych zasadach wyliczana jest wyłącznie tym osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 roku, które mają prawo do wcześniejszej emerytury (np. na podstawie art. 88 ustawy Karta Nauczyciela).

Zatem w przypadku osób, dla których ustalany jest kapitał początkowy, wysokość emerytury uzależniona jest od kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od dnia 1 stycznia 1999 roku na koncie ubezpieczonego.

Według art. 108 ust. 2 wskazanej wyżej ustawy emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury,

o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zaewidencjonowanych od miesiąca, od którego została podjęta wypłata emerytury po raz pierwszy, do miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury (ust. 4). Złożenie przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, o której mowa w art. 24 lub art. 24a, oznacza jednocześnie złożenie wniosku o ponowne ustalenie wysokości okresowej emerytury kapitałowej w trybie art. 25 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (ust. 2a).

Waloryzacja świadczeń (podwyższenie) realizowana jest na zasadach określonych w art. 88 i art. 89 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do treści art. 88 ust. 1 - 4 emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca, która polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. Waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Ponadto waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 analizowanej ustawy wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych, o którym mowa w ust. 1, jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów (ust. 2). Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w terminie 3 dni roboczych od dnia ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego komunikatu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 i 2, wskaźnik waloryzacji, biorąc pod uwagę wskaźniki, o których mowa w ust. 1 i 2, jak również wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 3 (ust. 6).

Stosownie do Komunikatu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki społecznej z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. (M.P. z dnia 13 lutego 2020 r. poz. 177) wydanym na podstawie art. 89 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2020 roku wynosi 103,56 %.

Należy wskazać, że ubezpieczona w odwołaniach wniosła o zmianę decyzji wskazując, że organ rentowy nie uwzględnił przy wyliczaniu wysokości emerytury wynagrodzeń za okres listopad 1977 r. – grudzień 1979 r., w miejsce przyjętych w tym okresie wynagrodzeń minimalnych.

Sąd Okręgowy przeanalizował zasadność roszczenia ubezpieczonej i wskazał, że wynagrodzenia za okres listopad 1977 r. – grudzień 1979 r. zostały uwzględnione przez organ rentowy już w 2019 r., tj. zarówno prawomocną decyzją z dnia 8 marca 2019 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego M. T. na dzień 1 stycznia 1999 r. (z dotychczasowym wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 107,67 % wyliczonym z 10 kolejnych lat 1989-1998 jako nadal najkorzystniejszym) jak i prawomocną decyzją z dnia 8 marca 2019 r. o odmowie przeliczenia emerytury wobec braku wpływu uwzględnionych za okres listopad 1977 r. – grudzień 1979 r. na wysokość kapitału początkowego a tym samym na wysokość emerytury. Tym samym skarżona decyzja z dnia 22 maja 2020 r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałową od 1 marca 2020 r., tj. od nabycia uprawnień, uwzględnia tożsame co w przywołanych decyzjach ustalenia w kwestionowanej przez ubezpieczoną kwestii.

Wnioskodawczyni odwołując się od trzech decyzji z uwagi na ich w jej ocenie krzywdzący charakter, nie powoływała żadnych innych zarzutów dotyczących skarżonych decyzji w szczególności nie kwestionowała sposobu w jaki organ rentowy ustalił wysokość emerytury, nie powoływała też zaniżonego stażu pracy czy nieprawidłowo wyliczonych zarobków.

Wskazać należy, że wszystkie skarżone decyzje zostały wydane w oparciu o powołane obowiązujące przepisy prawa. W szczególności decyzją z dnia 1 marca 2020 r. organ rentowy dokonał prawidłowej waloryzacji przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji 103,56 %, a następnie po rozpatrzeniu wniosku wnioskodawczyni z dnia 29 kwietnia 2020 r. zgodnie z jej żądaniem na podstawie wskazanych wyżej obowiązujących przepisów prawa dwoma decyzjami z dnia 22 maja 2020 r. ponownie ustalił emeryturę z FUS i okresową emeryturę kapitałową wnioskodawczyni od 1 marca 2020 r., tj. od nabycia uprawnień, w pierwszej decyzji prawidłowo przeliczając okresową emeryturę kapitałową (w pierwszej decyzji z dnia 22 maja 2020 r.) a kolejno prawidłowo przeliczając emeryturę z FUS i okresową emeryturę kapitałową, zwiększając kwotę ustalonej emerytury o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku ubezpieczonej w dniu złożenia tego wniosku, tj. w dniu 14 marca 2020 r. (w drugiej decyzji z dnia 22 maja 2020 r.).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy uznał, iż zaskarżone decyzje odpowiadają prawu i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, odwołania wnioskodawczyni oddalił.

K.W.